

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ “НЕОФИТ РИЛСКИ”

**2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов, 66
Tel. + 359 /73/ 8855 01, Fax: + 359 /73/ 8855 16
E-mail: info@aix.swu.bg
<http://www.swu.bg>**

**Катедра „Управление на образованието и
специална педагогика“**

Информационен пакет ЕCTS

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА

**СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКА
ПРЕВЕНЦИЯ И КОНСУЛТИРАНЕ**

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: 1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 1.2. ПЕДАГОГИКА

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: МАГИСТЪР

**ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: ПЕДАГОГ ПО СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРЕВЕНЦИЯ И
КОНСУЛТИРАНЕ**

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: 4 СЕМЕСТЪРА

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА И ЗАДОЧНА

ЦЕЛ НА ПОДГОТОВКАТА

Магистърската програма „Социално-педагогическа превенция и консултиране“ дава възможност на завършили бакалавърска или магистърска степен в други професионални направления да се специализират за работа в областта на социалната превенция, посредничеството и консултирането в социално-педагогическата сфера.

Потребността от подготовка на висококвалифицирани специалисти за системата на социално-педагогическата превенция превенция се определя от все по-нарастващата необходимост в днешното общество от ограничаване на негативните социални явления чрез превентивна намеса и социално-педагогическа и психолого-педагогическа подкрепа на лица от рискови групи.

Обучението в магистърската програма по социално-педагогическа превенция и консултиране има за цел да подготви специалисти с образователно-квалификационни параметри, които им дават възможност за пълноценна реализация в системата на социално-педагогическата превенция, консултирането и посредничеството при проблеми, свързани с дезадаптацията на личността; за осъществяване на ефективна превентивна и консултивативна дейност, ориентирана към насърчаване и подпомагане психосоциалното развитие на личността, както и към стимулиране изграждането и поддържането на позитивни взаимоотношения в социалната група и общността.

Студентите, успешно завършили обучението в магистърската програма по социално-педагогическа превенция и консултиране, придобиват професионална квалификация „педагог по социална превенция и консултиране”. Те са подгответи да извършват консултантска и превантивна възпитателна дейност в училищна и извънучилищна среда, и в институциите, ангажирани със социално-педагогическата превенция.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПОДГОТОВКАТА НА МАГИСТЪРА ПЕДАГОГ ПО СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРЕВЕНЦИЯ И КОНСУЛТИРАНЕ

Магистърската програма „Социално-педагогическа превенция и консултиране” дава възможност на завършили бакалавърска или магистърска степен в други професионални направления да се специализират за работа в областта на социалната превенция, посредничеството и консултирането в социално-педагогическата сфера.

В съответствие с чл. 9 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 5.09.2003 г.) обучението в магистърската програма е насочено към профилиране и задълбочаване на професионално-педагогическата подготовка и осигурява:

- **A. Задълбочена научно-теоретична и специализирана подготовка** с интердисциплинарен характер, осигуряваща изграждането на компетенции от областта на педагогиката, психологията и правото:
  - познава и владее терминологично-понятийната система на теорията и практиката на социалната превенция и познава и може да работи с нормативната база на осъществяваната в страната превантивна дейност;
  - познава педагогическите и институционални модели и стратегии за превантивна възпитателна дейност и за осъществяване на социално-педагогическа намеса и подкрепа;
  - познава принципите на професионалната етика при работа с рискови групи;
  - познава и разпознава отклоняващото се от социокултурните и правните норми на поведение;
  - умеет да осъществява адекватна консултативна и медиаторска дейност с подрастващите, техните семейства, както и с други социални групи в обществото;
  - умеет да осъществява ресоциализиращи взаимодействия при работа с деца и възрастни.
- **Б. Усвояване на компетенции за научноизследователската и научно-приложната дейност:**
  - умеет самостоятелно да търси източници на информация;
  - може да се ориентира самостоятелно в теоретико-приложните постижения в областта на социалната превенция, да диагностицира;
  - умеет да планира и провежда практико-приложна изследователска дейност в областта на превантивната възпитателната дейност.
- **В. Изграждане на компетенции за адаптация в условията на социални, икономически и технологични промени:**
  - умеет да общува, да създава и поддържа доверие, да преодолява и управлява конфликти и др.;
  - може да пренася знания и технологии, да операционализира, технологизира и да внедрява в практиката съвременни теоретични постижения;

- поддържа стремеж към непрекъснато повишаване на квалификацията и самообразование;
- ценит професионалното сътрудничество и взаимопомощ и може да работи в екип.

Квалификационната характеристика на магистърската програма „Социално-педагогическа превенция и консултиране“ с професионална квалификация „педагог по социална превенция и консултиране“ е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“ (ДВ бр. 76 от 5.09.2003 г.), Националната класификация на длъжностите и професиите, Правилника за устройство и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Правилника за образователни дейности и др. нормативни документи на университета.

У Ч Е Б Е Н П Л А Н

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: 1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 1.2. ПЕДАГОГИКА

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: МАГИСТЪР

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: ПЕДАГОГ ПО СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРЕВЕНЦИЯ И КОНСУЛТИРАНЕ

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: 4 СЕМЕСТЪРА

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА И ЗАДОЧНА

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Педагогика 2. Педагогическа диагностика 3. Социална и педагогическа психология 4. Избираема дисциплина 5. Избираема дисциплина	6.0 6.0 6.0 6.0 6.0	1. Педагогика на девиантното поведение 2. Превенция на агресивно детско поведение 3. Превенция на зависимости 4. Избираема дисциплина 5. Избираема дисциплина	6.0 6.0 6.0 6.0 6.0
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)			
1. Диференциална педагогика 2. Превенция на насилието над деца 3. Училищно и професионално ориентиране 4. Медии и възпитание 5. Философия на образоването	6.0 6.0 6.0 6.0	1. Криминална психология 2. Социалнопедагогическо посредничество и консултиране на приемни семейства 3. Интеркультурна комуникативна компетентност 4. История на педагогиката 5. Нормативно регламентиране на корекционно-възпитателната дейност	6.0 6.0 6.0 6.0

	Общо 30		Общо 30
--	---------	--	---------

ОБЩО ЗА 1 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 60 КРЕДИТА

втора година			
Трети семестър	ECTS кредити	Четвърти семестър	ECTS кредити
1. Психология на делинквентното поведение 2. Социалнопедагогическо консултиране в мултикултурна среда 3. Социална превенция 4. Избираема дисциплина 5. Избираема дисциплина	6.0 6.0 6.0 6.0 6.0	1. Ръководство и лидерство в Т-групите 2. Социалнопедагогическа работа в пенитенциарните институции 3. Семейно консултиране при деца с проблемно поведение 4. Избираема дисциплина 5. Избираема дисциплина Дипломиране	3.0 3.0 3.0 3.0 3.0 15
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)	
1. Правно възпитание 2. Конфликти и противоречия в социалнопедагогическата работа 3. Социалнопедагогическо консултиране и посредничество при деца и семейства в риск 4. Психологическо портретиране на правонарушителя	6.0 6.0 6.0 6.0 6.0	1. Професионална етика на социалния педагог 2. Психотерапевтична педагогика 3. Училище за родители 4. Музикотерапия	3.0 3.0 3.0 3.0
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА 1 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 60 КРЕДИТА

ОПИСАНИЕ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ
Специалност: СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРЕВЕНЦИЯ И
КОНСУЛТИРАНЕ
ОКС «Магистър»

ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: доц. дн Лидия Цветанова-Чуркова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

e-mail: churukova_lidi@abv.bg

Седмичен хорариум: 1+1+0

Вид на изпита: писмен

Анотация: Целта на подготовката по тази дисциплина е да се развие и обогати теоретичното мислене на студентите, способността им да анализират закономерните

връзки между традиции и новаторство в образователната и възпитателната сфера, да се ориентират в изменящата се педагогическа действителност. На вниманието им ще бъдат предложени редица актуални теоретични постановки и концепции, отнасящи се до системата на обучение и възпитание в България и света. В условията на дълбоки и радикални социално-икономически, културни, идеологически, демографски, екологически и др. промени в обществото от нови методологически позиции се налага преосмисляне на съвременните възпитателни проблеми. Същото е валидно и за дидактиката. Чрез научната трактовка на проблемите студентите ще могат задълбочено да овладеят същността и закономерностите, технологията на обучение и възпитание.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на педагогиката. Развитие на личността - биологични и социални фактори. Роля и значение на възпитанието и самовъзпитанието. Семейството като възпитателен фактор. Микргрупата като възпитателна общност. Възпитателен процес и възпитателна система. Методи, форми и принципи на възпитание. Съдържание на възпитанието. Дидактиката в системата на научното знание. Процес на обучение. Проблемно-развиващото обучение и формирането на висши интелектуални умения. Съдържание на обучението. Същност и характеристики на учебния материал. Принципи на обучение. Методи на обучение. Проверяването и оценяването в обучението. Организационни системи и форми на обучение. Съвременният урок – структуриране и типизиране. Индивидуализиране и диференциране на обучението. Програмиране и компютерилизация на обучението.

Технология на обучението: Лекциите и упражненията се провеждат в интерактивен режим с използване на мултимедийни презентации и видеофрагменти. Наред с традиционните методи за изложение на лекционния материал се прилагат още и интерактивни методи, свързани с разрешаване на проблемно-познавателни, практически задачи. Широко са застъпени ситуативни методи на обучение. Студентите провеждат ситуациянни педагогически игри, моделират и решават казуси, инциденти, изпълняват тестове и задачи за самоконтрол. Те работят както индивидуално, така и групово в платформите Блекборд и Big Blue Button. Съвместната груповодиференцирана работа в обучението е застъпена добре. Текущата оценка се оформя въз основа на серия от самостоятелни работи, чрез творческа разработка на педагогическо есе. Заключителната оценка е чрез писмена разработка на две теми от конспекта (когато се работи присъствено) или посредством учебно портфолио, структурирано по специфичен начин (в режим онлайн).

ПЕДАГОГИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 1+0+1 часа

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: електронен тест; писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образоването и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: доц. д-р Ицка Дерижан, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

e-mail: izka_d@swu.bg

Анотация:

Курсът по дисциплината „Педагогическа диагностика“ въвежда студентите в същността и особеностите на диагностичните аспекти на социално-педагогическия

процес. Неговите **цели** са: *Познавателни* – студентите да усвоят знания свързани със същността на социалната и педагогическата диагностика, нейните функции, задачи, методи, респ. тяхното приложение при изследване на личността, средата, социалните общности и процесите на социално възпитание. *Приложно-практически* – формиране у студентите на умения да прилагат готови диагностични методики и да модифицират или конструират такива, да провеждат реално педагогическо диагностично изследване, да обработват и анализират резултатите, да интерпретират получените данни с оглед на потребностите на възпитателната им практика и конкретните педагогически ситуации.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и характеристики на социално-педагогическата диагностика. Изследване на социалната ситуация на развитието. Диагностика на личностната насоченост и самооценка. Социално-педагогически характеристики на дезадаптираните деца. Диагностика на склонност към девиантно поведение. Диагностика на междуличностните отношения на възпитаниците. Диагностика на характеристиките на малки групи. Диагностика на семейството и семейното възпитание. Диагностика на възпитателния процес. Диагностика на дейността на социалния педагог

Технология на обучението: Основни форми са лекциите ех catedra, семинарите занятия и хоспетирането. Съдържанието се поднася проблемно в светлината на класически и нови методологически позиции. Прилагат се интерактивни методи и техники и Power Point. Курсът е илюстриран с примери от диагностични изследвания и резултати от тях при обучението и възпитанието в предучилищна и начална училищна възраст и в други области от педагогическата практика в училище и в извънучилищните образователни институции. *Семинарните занятия* включват разработване на проекти, разиграване на ролеви игри свързани с тематиката на занятията, рефериране научно-методическа литература на български и на чужди езици. При хоспетирането се наблюдават и обсъждат различни проблеми от диагностиката в различни институции и по различни тематични проблеми. За извънаудиторната заетост в самостоятелна работа студентите разработват индивидуализирани задачи по рефериране на литература, провеждане на реални мини-проучвания, анализ на ситуации, изготвяне на малки проекти, участие в дискусионни групи. Използват се журнали и сигурни задания и други възможности за работа в електронната платформа BlackBoard.

Контрол и оценяване: текущото оценяване е върху резултати от самостоятелната извънаудиторна заетост, решаване на тестове в електронната платформа BlackBoard. Формата на семестриалния изпит е представяне на резултатите от две изследователски разработки то теми са самостоятелна работа, предвидени в лекционния курс.

Социална и педагогическа психология

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 1+1+0 часа

Форма на проверка на знанията: изпит   **Вид на изпита:** писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: доц. д-р Русанка П.Манчева, катедра Психология,

e-mail: r.p.mancheva@abv.bg

Анотация: Курсът е опит за алтернативно търсене на решения за превенция на проблемното поведение. Лекционният курс е ориентиран към две концептуални рамки - социално-личностни аспекти на поведението и прагматика на комуникативните умения. В практическите занятия са застъпени когнитивно-поведенчески интервенции фокусирани върху проблемното поведение на ученици. Целта е студентите да задълбочат познанията за социално-личностните аспекти на поведението и прагматиката на комуникативните умения; чрез проблематизиране на ситуацията в училище да се даде възможност на студентите да систематизират знанията си за причините за поведение и неговото предвиждане и изработка на индивидуални подходи за въздействие и превенция на проблемното поведение.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет, задачи и методи за изследване на социалната и педагогическата психология. Етика на социално-психологичното изследване, Теории за личността и психология на личността на учениците, Процесът на социализация. Стадиалност и фактори, които влияят върху на процеса на социализация. Социализация и инкултурация, Социални регулатори на поведението. Проблемното поведение в училище, Малки социални групи. Феномени на малката група. Психология на класа – структура, динамика и специфика на взаимоотношенията, Прагматика на комуникативните умения. Психологически аспекти на педагогическото общуване, Личността на учителя – качества и личностни стилове на учебно-възпитателна дейност, Обсъждане на стратегии за поощрения и подкрепа и практикуване на умения за ефективно общуване.

Технология на обучението:

Обучението включва лекции и практически упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи – казуси, активен дебат в подгрупи, делови игри, планиране и провеждане на миниексперименти за анализ поведението на лица, лишени от свобода в различни ситуации, сюжетно-ролеви игри и др. Установени са точни критерии за разработване на реферати, които се предават в определен срок и след проверка се дискутира по тях.

Педагогика на девиантното поведение

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 1л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образоването и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: доц. дн Лидия Цветанова-Чурукова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

e-mail: churukova_lidi@abv.bg

Анотация: Курсът на обучение цели въвеждане на студентите в проблемите на девиантното поведение на малолетните и непълнолетните, както и усвояване на определени стратегии за превъзпитание, корекция чрез използване на психостимулиращи и психотерапевтични методи. Девиантността на малолетните и непълнолетните, както и делинквентността са социално-психологически феномени, свързани с нарушаване на установените норми, нравствени ценности и правни

регламенти в обществото. Важно е студентите да се ориентират в детерминантите, пораждащи един или друг тип отклоняващо се поведение, в тяхната същност и специфика. Условията и факторите, влияещи в това отношение, са многообразни. В лекционния курс се анализират разнообразни методи и форми (индивидуални, групови) за оптимално развиване на подрастващата личност, за превъзмогване на девиациите в поведението

Съдържание на учебната дисциплина: Девиантността – актуален социален и научен проблем. Социализация и адаптация на личността в индивидуалното развитие. Същност, специфика и детерминация на девиантното поведение. Етиология и развитие на девиантното поведение. Условия, причини и фактори, обуславящи девиантното поведение. Нарушения в поведението на учениците – биопсихологически причини. Социално-педагогически аспекти на девиантното поведение. Типология на девиантното поведение. Агресията като разновидност на девиантното поведение. Форми на зависимо поведение. Делинквентно поведение. Подходи на педагогическо консултиране. Система за превантивна и корекционно-възпитателна дейност в България. Социално-педагогически институции за лица с девиантно поведение.

Технология на обучението: В обучението се използват, както традиционно установени, така и интерактивни методи (мултимедийни презентации, филми, казуси и др.) Изпитната оценка се оформя на база успешно положен писмен изпит или защита на учебно портфолио чрез използване на информационни технологии.

Превенция на агресивно детско поведение

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 1л+0су+1пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: sneju.popova@swu.bg

Анотация:

Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите магистри по социална превенция и консултиране за справяне с многообразните професионални задачи, свързани с превенцията на агресивните детски поведенчески прояви. Основната цел на обучението по Превенция на агресивно детско поведение не е само усвояване на определени знания и формиране на конкретни умения, но изграждане на адекватно отношение и нагласа към спецификата на бъдещата професионална дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Превенцията на агресивното детско поведение – актуални проблеми и предизвикателства; Концептуални и терминологични уточнения; Възпитанието като рисков фактор за развитие на детско агресивно поведение; Превенцията:

функционално предназначение, особености и етапи; Основни теоретични модели за превенция; Визията за ефективността на превенцията: фокусът върху възпитанието; Неэффективното възпитание като предпоставка за развитие на агресивни модели на поведение в детството; Деструктивното поведение в училищната среда; Реакциите на учителите на агресивни детски прояви; Превенция и прекратяване на релационната агресия сред децата; Възпитателните интеракции в училищната среда и развитието на социалната компетентност на учениците; Медиите и агресивното детско поведение.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Превенция на зависимости

ECTS кредити: 6.0

Форма на проверка на знанията: изпит

Семестър: втори

Методическо ръководство: Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика“

е-мейл: yuliana_k@swu.bg

Седмичен хорариум: 1+0+1 часа

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Дисциплината „Превенция на зависимости“ е с особена важност в магистърската програма «Социално-педагогическа превенция и консултиране», с оглед целта ѝ, насочена към подготовкa на специалисти, реализиращи се в системата на социалната превенция, консултирането и посредничеството. В рамките на обучението студентите се запознават както с видове зависимости, така и с основни концепции, идентифициране и най-вече превенция на зависимостите. Формират се и се развиват основни умения за приложение на стратегии за превенция на зависимости, разработване на проекти с превантивна насоченост и механизми за реализиране на превенция на различни равнища, свързана с конкретни зависимости.

Дисциплината е насочена към овладяване на подходи и технологии, осигуряващи превенция на зависимости на различни нива – семейство, училище, неформална среда, община. Обсъждат се проблемни ситуации и тяхното адекватно решаване, похвати и техники за превенция на зависимости. Студентите се запознават със: същност и характеристики на зависимо поведение; теория и технология на превенция на различни зависимости; модели за превенция; основни форми, методи и средства за пълноценно проектиране и реализиране на превенция на зависимости.

Цел на дисциплината е усвояването на знания, формиране и развиване на практически умения и компетенции за пълноценно реализиране на превенция на различни зависимости.

Съдържание на учебната дисциплина:

Пристрастяване, зависимост, съзависимост; Теоретични постановки за зависимото поведение; Фактори, обуславящи развитието на пристрастеност и зависимост при децата и юношите; Типологични подходи при изследване и установяване пристрастяване и зависимости; Базови световни модели за превенция на зависимости; Национални превантивните подходи, в съответствие с вида и степента на зависимост; Специфични форми, методи и средства за превенция на зависимости; Стратегии и технологии за превенция на зависимости; Подходи за идентификация на наркотично зависими лица и превантивни стратегии и практики; Възможности за превенция и консултативни програми за застрашени от развиване на алкохолна и /или хазартна зависимост; Възможности за превенция при пристрастяване към Интернет при деца и юноши; Превантивни стратегии и програми при съвременни зависимости.

Технология на обучението и оценяването:

Лекционният курс е фокусиран върху усвояване на знания за същината и спецификите на превенцията на зависимости. Представят се типологични подходи, разглеждащи пристрастяването, зависимости и превантивните дейности. Внимание се отделя и на възможностите за проектиране и организиране на социално-педагогическо превантивно „пространство“, особено що касае необходимостта от такова в условията на образователната система или семейната система. Акцент е поставен и на възможностите за формиране и развиване на умения за осъществяване на превантивни практики по отношение на зависимости. По време на лекционния курс, усвояването на знания и изграждане на умения за превенция, е потенцирано от анализ и синтез на различни превантивни модели, на конкретни мерки за реализиране на превенцията на зависимостите на различни нива; чрез умелото използване на онагледяващи мултимедийни средства; решаване на проблемни случаи. Обсъждат се позитивни модели и проекти на държавни и неправителствени организации за превенция на зависимости.

Психология на делинквентното поведение

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 1+0+1 часа

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: трети

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образоването и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: доц. д-р Русанка П.Манчева, катедра Психология,

e-mail: r.p.mancheva@abv.bg

Анотация:

Учебната дисциплина е предназначена за студенти, обучаващи се в специалност “Педагогика“ и е включена към задължителните дисциплини в учебния план на специалността към Магистърска програма „Социална превенция и консултиране“

Актуалността на изучаването е продиктувана от предметната и област, свързана с изясняване на психологическите закономерности, обуславящи проявата на девиантност в поведението на личността. Последното се разглежда като отклоняващо се от социалноприетите норми на взаимодействие и взаимоотношение между хората.

Анотация: Целите на учебната дисциплина “Психология на девиантното и делинквентното поведение“ са:

- запознаване на студентите със специфичните психологически особености на формите на девиантност, научната обосновка на механизмите за проява на всяка една от тях, както и взаимното им влияние върху поведението на личността;
- разкриване на причинната и факторна обусловеност на девиантността и делинквентността, като елемент от поведението на личността;
- разглеждане във възрастов аспект и научно обосноваване на психологическите характеристики на лицата с девиантни и делинквентни прояви;
- разкриване на механизмите за възникване и развитие на антисоциалните поведенчески нагласи и отношения в хората с девиантно и делинквентно поведение,
- представяне на научнообосновани форми на педагогическа помощ, която оказва педагога за преодоляване на всяка една от формите на девиантно поведение.

Социално-психологическите реалности в съвременните условия дават възможност за дискусии по всяка една от темите в лекционния курс. Последните се допълват от практически занятия по всяка тема, които имат за цел да формират у студентите умения и компетенции за анализ девиантно проявени лица, към които се отнасят и делинквентните действия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет и задачи на психологията на девиантното поведение; Същност и особености на девиантното поведение, Социалните норми като детерминанти за появата на девиантност; Проблемата за агресивността в психологията на девиантното поведение; Проблемът за конфликтите, конфликтните отношения и конфликтното поведение в психологията на девиантното поведение, Специфични особености на проявите на отчуждение през различните възрастови периоди от развитието на личността, Делинквентно поведение. Същност.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, решаване на казуси анализ на поведение по схема, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКО КОНСУЛТИРАНЕ В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум: 1+0+1

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: трети

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: Доц. д-р Мая Сотирова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

тел: 0888699051, e-mail mayasotirova@swu.bg

Анотация:

Основната цел на обучението по учебната дисциплина е развитие и усъвършенстване на професионалната компетентност за осъществяване на ефективно социалнопедагогическо консултиране в условия на културна хетерогенност. Основната

цел е усвояване на теоретични знания за концептуалните, философски и методологически основи на мултикультурното консултиране и придобиване на практически умения за ориентиране, консултиране и съветване при отчитане на специфичния мултикультурен контекст на социалнопедагогическото взаимодействие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Концептуални и философски основи на мултикультурното социалнопедагогическо консултиране (Основни понятия. Културата като отправна точка и контекст на социалнопедагогическото консултиране. Историческо развитие и перспективи в теорията и практиката на мултикультурното консултиране.); Мултикультурни методи и подходи в социалнопедагогическото консултиране (Интеркултурната комуникация като предизвикателство в консултирането. Мениджмънт на интеркултурните конфликти. Интеркултурната компетентност като предпоставка на ефективното консултиране.); Европейски практики в мултикультурното социалнопедагогическо консултиране (Консултиране на деца на имигранти в образователните институции. Консултиране на възрастни. Подходи в кроскултурното кариерно консултиране в социалнопедагогическите институции. Мултикультурен подход към взаимодействието училище – семейство – общност.)

Технология на обучението:

Формите за организация и провеждане на обучението по дисциплината са лекции и семинарни упражнения. Темите за лекционните занятия и задължителните текстове, които се коментират по време на лекциите и семинарите, се раздават предварително на студентите. Използването на новите технологии позволява да се очертава ясно структурата на лекцията, основните въпроси и проблеми и т.н. Използват се следните **методи** на обучение на студентите: лекция, беседа, дискусия, моделиране, демонстриране, анализ и обсъждане на проблемни ситуации, решаване на казуси, самостоятелна работа (разработка на дидактични материали и др.).

Социална превенция

ECTS кредити: 6.0

Форма на проверка на знанията: изпит

Семестър: трети

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образоването и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образоването и специална педагогика“

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Седмичен хорариум: 1+1+0 часа

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Чрез обучението по учебната дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите магистри по социално-педагогическа превенция и консултиране за справяне с многообразните професионални задачи. Основната цел на обучението по *Социална превенция* не е само усвояване на определени знания и формиране на конкретни умения, но изграждане на адекватно отношение и нагласа към спецификата на бъдещата професионална дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Научен статут на дисциплината „Социална превенция“ – теория и практика; концептуални и терминологични уточнения, свързани с организацията и осъществяването на социално-педагогическата превантивна дейност; предизвикателства и перспективи при осъществяването на социално-педагогическата превантивна дейност; теоретични основи на социално-педагогическата превантивна дейност – специфика на нормативните аспекти и институционалното осигуряване на социалната превенция; актуални проблеми на социално-педагогическата превантивна дейност в съвременното българско общество; приложението на комплексно-интегративния подход в социално-педагогическата превантивна дейност; класификация на основните подходи и стратегии при социално-педагогическата превантивна дейност; форми, методи и средства на социално-педагогическата превантивна дейност; специфика на социално-педагогическата превантивна дейност в различните възрастови периоди; съвременни модели и програми за социално-педагогическата превантивна дейност.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

РЪКОВОДСТВО И ЛИДЕРСТВО В Т-ГРУПИТЕ

ECTS кредити: 3.0

Форма на проверка на знанията: изпит

Семестър: четвърти

Методическо ръководство: Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика“

е-мейл: yuliana_k@swu.bg

Анотация: Чрез дисциплината се представя многовариантния образ на Т-групите в съвременната социално-педагогическа дейност.

Седмичен хорариум: 1+1+0 часа

Вид на изпита: писмен

Съдържание на курса: Главната цел на учебната дисциплина е да запознае студентите със същността и проблемите на Т-групите, тяхната история и начин на употреба в съвременната социално-педагогическа практика. Подготовката е насочена към това студентите да могат да анализират и обясняват характера, структурата и функцията на Т-групите, както и да разпознават и анализират основни идеи за начина на използването на прилагани при тях стратегии и техники в различни форми и насоки на социално-педагогическа дейност.

Организация на обучението: Лекции, индивидуална работа, групова работа и дискусии между различните екипи, демонстрации, защитата на проект или реферат по

конкретни въпроси. Лекциите са комбинирани с дискусия и работа в малки групи по конкретни ключови елементи на съдържанието на темата. Вид на изпита: писмен

СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКА РАБОТА В ПЕНИТЕНЦИАРНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

ECTS кредити: 3

Форма на проверка на знанията: изпит

Семестър: четвърти

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образоването и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

проф. д-р Пелагия Терзийска, катедра „Управление на образоването и специална педагогика“

e-mail: pterziyska@abv.bg

Седмичен хорариум: 1+1+0 часа

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Целта е да се запознаят студентите с методическите основи на социално педагогическата работа в МЛС; с корекционните форми на взаимодействие с лицата, лишени от свобода; със съществуващата система за рехабилитация и ресоциализация и основните педагогически парадигми в тази област.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основните съдържателни акценти са: основните проблеми на педагогическия процес в местата за лишаване от свобода и възприемане на принципите на педагогическата намеса в личностната и социалната сфера на пребиваващите в тези заведения; технологията и методиката на възпитателната работа и овладяване на съвременните нетрадиционни методики в педагогическата дейност, интензивни методи на корекционно въздействие и специализирани програми за личностно формиране и развитие.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението включва лекции и практически упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи – казуси, активен дебат в подгрупи, делови игри, планиране и провеждане на миниексперименти за анализ поведението на лица, лишени от свобода в различни ситуации, сюжетно-ролеви игри и др. Установени са точни критерии за разработване на реферати, които се предават в определен срок и след проверка се дискутира по тях.

СЕМЕЙНО КОНСУЛТИРАНЕ ПРИ ДЕЦА С ПРОБЛЕМНО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: четвърти

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образоването и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Седмичен хорариум: 1+0+1

Вид на изпита: писмен

Лектор:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: sneju.popova@swu.bg

Анотация:

Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите магистри по социална превенция и консултиране за справяне с многообразните професионални задачи. Основната цел на обучението по *Семейно консултиране при деца с проблемно поведение* не е само усвояване на определени знания и формиране на конкретни умения, но изграждане на адекватно отношение и нагласа към спецификата на бъдещата професионална дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на семейното консултиране, Специфика на консултативния процес в семейства, Консултативни умения, Основни подходи в семейното консултиране, Специфика на консултирането в детството и юношеството, Основни области на семейното консултиране, Същност и специфика на позитивно ориентираната семейна терапия, Основни модели на семейно консултиране при деца с проблемно поведение

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Диференциална педагогика

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство: Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика“

е-майл: yuliana_k@swu.bg

Анотация: Курсът по дисциплината “Диференциална педагогика” осигурява на студентите познания и компетентности по основните проблеми на постмодерната педагогика- педагогиката на различията по пол и етническа принадлежност, по социална и културна принадлежност, по способности и липса на способности.

Целта на обучението по дисциплината е осмисляне от студентите важността на проблематиката по дисциплината, същността на видовете диференциация и изграждането на компетентности за обучението и възпитанието на индивидите и

обособените групи, съобразно тяхната специфика, използването на адекватни стратегии, техники и технологии за развитието им.

Основни задачи на обучението по дисциплината:

1. Студентите да осъзнават значението на отделните биосоциални фактори, които определят различието между хората: различията по пол и етническа принадлежност, по социална и културна принадлежност, по наличието или липсата на възможности и способности.
2. Формиране у студентите на знания и компетентности за изграждането и прилагането на подходящи програми за обучение, възпитание и развитие на индивидите и групите, съобразно тяхната специфика.
3. Изграждане у студентите на творчески подход при подбирането на оптимални стратегии и технологии в рамките на диференциалната педагогика.

Съдържание на учебната дисциплина: Обхваща специфичната проблематика по “Диференциална педагогика”: диференциация по пол, диференциация по етническа принадлежност, образование на малцинствата, различия, свързани със социалната принадлежност, влияние на общия културен контекст върху индивидуалните различия, организация на учебната среда за деца със специални образователни потребности, организация на учебната среда при надарените деца и подрастващи, вътрешно диференциране на обучението.

Технология на обучението и оценяването: изложение, беседа, дискусия, диспут, работа в екип, решаване на казуси и тестове, педагогически ситуации, делови игри, метод на проектите, брейнсторминг, синектика, инвентика и др.

Превенция на насилието над деца

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: snejy.popova@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Превенция на насилието над деца“ обхваща проблематика, която е твърде актуална и значима за обществената практика. Основната идея е обучението по тази значима за бъдещите магистри по социална превенция и консултиране учебна дисциплина да бъде съобразено със ситуацията, в които попада съвременният човек в модернизацията се свят – типични, проблемни, критични. Основната цел на обучението по дисциплината е подпомагане и стимулиране развитието на професионалната, социалната и житейската компетентност на студентите, изграждане на познание за същността, спецификата и съвременните тенденции в превенцията на насилието над деца, както и формиране на умения за успешно ориентиране в съществуващата проблематика и вземане на конкретни

решения, свързани с разрешаването на проблемни, типични и критични ситуации от социалнопедагогическата реалност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дефиниране на насилието над деца; Насилието като социално действие; Агресивността като причина на насилието над деца; Емоционална база за насилието; Насилието над деца като научено поведение; Насилието над деца като реакция на нежелани събития: ролята на негативния ефект; Социални детерминанти на насилието над деца; Субкултура на насилието; Дефиниране на елементите на субкултурата на насилие над деца; Взаимоотношенията „жертва – извършител“; Основни видове насилие над деца; Насилие в общността; Домашно насилие; Сексуално насилие; Социализация и насилие; Жизнен цикъл и насилие; Детството и юношеството като критични периоди; Рискови фактори в детското и юношеството; Индивидуални фактори; семейството като фактор; Училището като фактор; Приятелският кръг като фактор; Общността като фактор; Защитни фактори; Социализацията – в търсене корените на насилието; Насилие и социализация; Влияние на домашното насилие върху социализацията на децата; телевизионното насилие; Съдържание, контекст и последствия върху социализацията; Насилието над деца и социален контрол; Основни акценти на социалната политика.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Училищно и професионално ориентиране

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образоването и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: доц. дн Лидия Цветанова-Чуркова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

e-mail: churukova_lidi@abv.bg

Анотация:

Студентите е необходимо да се запознаят със системите за училищно и професионално ориентиране, с тяхната история, теория и практика, с формите, методите и средствата за работа в тях. Необходимо е да овладеят технологията на профес. информиране и консултиране.

Съдържание на учебната дисциплина:

Възникване и развитие на училищното и професионалното ориентиране в България като теория и практика. Нормативна база. Институционализиране. Трудът и историческата еволюция на професиите. Професиология, професиография, професиограми, психограми, медикограми, социограми на професиите. Проучване на интересите и способностите на учениците за професионална дейност. Професионалното ориентиране в системата на средното образование. Създаване и организация на системата за професионално ориентиране на младежи и възрастни в структурите на Националната агенция по заетостта. Модели за училищно и професионално ориентиране в световната образователна практика. Същност, концепции и модели на професионално консултиране. Етапи на консултиране и основни консултивативни умения. Подходи за консултиране в педагогическата практика.

Технология на обучението:

Семинарните упражнения следват лекциите тематично. Текущата оценка през семестъра се оформя на база изпълнени самостоятелни работи от студентите по избор и въз основа на изпълнен проверочен тест или контролна работа. Относителният дял на текущата оценка е 60% в крайната оценка на студента.

Медии и възпитание

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: sneju_popova@swu.bg

Анотация:

Чрез обучението по тази учебна дисциплина се повишава интереса на бъдещите магистри по социална превенция и консултиране към визираната проблематика и се съдейства за тяхното активизиране в процеса на собственото им личностно и професионално развитие; подпомага се изграждането на личностна готовност за по-ефективно изпълнение на професионалните задачи и успешно справяне с конфликтни и стресови ситуации, решаване на конкретни проблеми, свързани със спецификата на бъдещото професионално ежедневие; стимулира се изграждането на мобилна и гъвкава нагласа към многообразни поведенчески модели, които детерминират ефективното и успешно изпълнение на конкретните професионални задачи; подпомага се развитието на евристичното и критичното мислене, на емпатийното разбиране, на любознателността, самостоятелността, стимулира се желанието за познание, стремежът за самообучение и саморазвитие; насърчаване на толерантност, автономност, работа в екип и т.н.; изграждане на умения за консултиране и вземане на решения по конкретни проблеми от професионалното ежедневие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Средствата за масова комуникация като съвременен културен феномен. Социализиращо-енкултуриращи и възпитателни функции на масовите комуникации. Специфика на възпитателното въздействие на различните мас-медии. Комуникационната култура като резултат и фактор в по-нататъшното енкултурационно-възпитателно въздействие. Демокрация, медиа, възпитание. Съвременни парадигми за анализ на възпитателните възможности на мас-медиите. Методи и форми за възпитателно взаимодействие в средствата за масова комуникация. Противоречивото въздействие на съвременните мас-медии. Телевизията и насилието. Интернет и възпитанието на подрастващите.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ФИЛОСОФИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 6, 0

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Веска Гювийска, катедра „Социална педагогика“

e-mail: v_guviiiska@abv.bg

Анотация: Лекционният курс е предписан да въведе студентите в основната методологична роля, която има философията за развитието на педагогическата наука като цяло. Основен акцент се поставя върху плурализма в становищата на различните философски школи, идеи и автори, относно същността на човешката природа и възможностите за упражняване на възпитателно въздействие върху нея. Лекционният материал е структуриран в няколко направления: сократистика като сократова беседа, роля на въпросът като образователна онтологема, евристика като видове мислене-критическо, проблемно, творческо,, социология на образованието и роля на образователните институции, психологически теории като теории за развитието на децата и др , всички прочетени в педагогически контекст. Лекционният курс съдейства за разширяване на философската култура на студентите, методологическите им компетенции и светогледни позиции.

Цел: Студентите да придобият знания за философия на образованието като дял на педагогическата наука и нейната методологическа функция и роля чрез сократистика, казуистика и евристика.

Задачи : В резултат от обучението по тази дисциплина студентите следва да бъдат в състояние:

- да се ориентират в сложната проблематика от автори, теории и научни направления;
- да осмислят методологическата роля и значение на философията на образованието за цялостния образователен и възпитателен процес;
- да придобият способност за обобщаване и систематизиране на идейните течения и да извличат основните педагогически насоки от тях;
- да придобиват идеи за построяване на научно-обосновани педагогически казуси и тяхното решение;
- да разширят своя мисловен хоризонт, чрез умението да водят сократова беседа по различни педагогически проблеми

Съдържание на учебната дисциплина: Включва теми като проблемно мислене, критично мислене, латерално мислене, дивиргентно и креативно мислене, ейдетично мислене, както и иновативни техники за тяхното реализиране и школи, които ги създават.

Технология на обучението и оценяването: Провежда се основно посредством лекции. Съдържанието на учебния материал се поднася проблемно и в интерактивна форма чрез казуси, евристична беседа, ситуации. Изложението е илюстрирано с множество примери от педагогическата действителност. Определена част от съдържанието студентите усвояват посредством самостоятелна работа и работа с научната литература.

Криминална психология

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: доц. д-р Русанка П.Манчева, катедра Психология,

e-mail: r.p.mancheva@abv.bg

Анотация:

Учебната дисциплина е предназначена за студенти, обучаващи се в специалност “Педагогика” и е включена към избираемите дисциплини в учебния план на специалността към Магистърска програма „Социална превенция и консултиране“. Актуалността на изучаването и е продиктувана от предметната и област, свързана с изясняване на психологичните закономерности, обуславящи проявата на криминално поведение. Последното се разглежда като противообществено, опасно и застрашаващо функционирането на социалните общности. Учебната дисциплина е предназначена за студенти, обучаващи се в специалност “Педагогика” и е включена към избираемите дисциплини в учебния план на специалността към Магистърска програма „Социална превенция и консултиране“. Целите на учебната дисциплина “Криминална психология” са насочени към запознаване на студентите със същността на делинквентното поведение като вид отклоняващо се от правовите норми поведение, психологичните характеристики на делинквентната личност и дефиниране на деянията и като криминални със съответстващите мотиви за това. Студентите се запознават и с характеристиките на поведението на жертвата на криминално престъпление.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет и история на криминалната психология. Дефиниране на предмета на криминалната психология. Съвременни проблеми в развитието на криминалната психология. Историческо развитие на криминалната психология като наука. Дефиниране на феномените престъпление и престъпност в психологията. Историческо развитие на знанията за престъплениета. Девиантно и делинквентно поведени в контекста на криминалността. Криминализиране на девиантното поведение. Криминални аспекти на делинквентното поведение. Психологически особености на криминалната личност. Обосноваване на криминалната личност, като специфичен тип асоциална личност. Биологични и социални фактори, детерминиращи формирането на криминалната личност. Личностно-психологични фактори, детерминиращи развитието на криминалното поведение. Ролята на мотивите и потребностите за извършване на криминални действия. Потребностите и мотивите в поведението на личността. Идеи за мотивите и мотивацията при извършването на престъпния акт. Видове криминални действия. Престъпления. Социални и правови аспекти на престъплението. Видове престъпления. Типологизиране на престъпното поведение. Психологични аспекти на криминалните личности. Типологизиране. Типове криминални личности. Критерии. Личностни теории за обяснение на криминалното поведение. Социално-психологични аспекти на груповите престъпления. Дефиниране на понятията групови престъпления и организирана престъпност. Специфика на груповите престъпления. Личностни и социални фактори, детерминиращи извършването на групови престъпления. Психология на виктимното поведение. Същност на виктимното поведение. Типологизация на жертвите на криминално престъпление.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, решаване на казуси анализ на поведение по схема, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Социалнопедагогическо посредничество и консултиране на приемни семейства

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация:

Чрез обучението по *Социалнопедагогическо посредничество и консултиране на приемни семейства* се повишава интереса на бъдещите магистри по социална превенция и консултиране към визираната проблематика и се съдейства за тяхното активизиране в процеса на собственото им личностно и професионално развитие; подпомага се изграждането на личностна готовност за по-ефективно изпълнение на

профессионалните задачи и успешно справяне с конфликтни и стресови ситуации, решаване на конкретни проблеми, свързани със спецификата на бъдещото професионално ежедневие; стимулира се изграждането на мобилна и гъвкава нагласа към многообразни поведенчески модели, които детерминират ефективното и успешно изпълнение на конкретните професионални задачи; подпомага се развитието на евристичното и критичното мислене, на емпатийното разбиране, на любознателността, самостоятелността, стимулира се желанието за познание, стремежът за самообучение и саморазвитие; насърчаване на толерантност, автономност, работа в екип и т.н.; изграждане на умения за консултиране и вземане на решения по конкретни проблеми от професионалното ежедневие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дефиниране и аспекти на социалната услуга „приемна грижа“, Целеви групи и участници в процеса на приемна грижа; Приоритетни групи за настаняване в професионални приемни семейства; Видове приемна грижа; Финансови стандарти към услугата „Приемна грижа“; Принципи на функционирането на приемната грижа; Биологичното семейство и законните представители на детето в процеса на услугата „приемна грижа“; Организация на приемната грижа; Процедура за утвърждаване на кандидати за приемни семейства; Приемното семейство и приемното дете; Подкрепа и супервизия за приемните семейства; Кризисна интервенция; Специфика на социалнопедагогическото посредничество и консултиране на приемните родители в процеса на полагане на грижи за дете, настанено при тях; Консултативни умения; Алтернативната семейна среда като рисков за развитие на проблемно детското поведение; Синхронизиране на възпитателните взаимодействия между приемните родители като предпоставка за ефективност на социалната услуга „приемна грижа“.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните методи на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групов дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ИНТЕРКУЛТУРНА КОМУНИКАТИВНА КОМПЕТЕНТНОСТ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: Доц. д-р Мая Сотирова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

тел: 0888699051, e-mail mayasotirova@swu.bg

Анотация:

Чрез обучението по учебната дисциплина се осигурява разширяване на професионалната компетентност на студентите за осъществяване на ефективна социалнопедагогическа комуникация при работа в културно разнообразна среда. Учебната дисциплина има интегративен характер, тъй като обединява знания от различни научни области (антропология, културология, социални науки, психология, лингвистика и др.). Целта е формиране на интеркультурна комуникативна компетентност у студентите, включваща теоретични знания, практически умения и ценностни нагласи като предпоставка за осъществяване на ефективна комуникация и социално-педагогическо взаимодействие в условия на културна хетерогенност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Глобализация и интеркультурна комуникация; Интеркультурен дискурс на социалните взаимодействия в съвременните антропологични, социолингвистични и психолингвистични теории и изследвания; Интеркультурна комуникация и комуникативна компетентност; Културните различия в социалнопедагогическата комуникация; Интеркультурната комуникативна компетентност като комплекс от знания, умения и нагласи; Езиково разнообразие и интеркультурна диалогичност в образователното пространство; Интеркультурната комуникативната компетентност през призмата на четирите лингвистични умения; Оценяване на интеркультурната комуникативна компетентност.

Технология на обучението:

Лекцията е основна форма за организация и провеждане на обучението по дисциплината. Темите за лекционните занятия и задължителните текстове, които се коментират по време на лекциите, се раздават предварително на студентите. Използването на новите технологии позволява да се очертава ясно структурата на лекцията, основните въпроси и проблеми и т.н. Използват се следните **методи** на обучение на студентите: лекция, беседа, дискусия, моделиране, демонстриране, анализ и обсъждане на проблемни ситуации, решаване на казуси, самостоятелна работа (разработка на дидактични материали и др.).

ИСТОРИЯ НА ПЕДАГОГИКАТА

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Светлана Николаева, катедра „Социална педагогика“

е-мейл: nicolaeva@swu.bg

Анотация: История на педагогиката заема съществено място в професионалната квалификация на бъдещите педагози. Като част от фундаменталната им подготовка, спомага за формиране обективно отношение към педагогическото наследство. Съдейства за осмисляне и прилагане в практиката на педагогическите идеи, характеризиращи се с непреходност и актуалност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дисциплината включва теми, свързани с появата и развитието на възпитанието и обучението. Разглежда училищната практика и педагогическите теории от Древността до наши дни. Изяснява актуалността на педагогическите идеи и теории на класици на педагогическата мисъл като: Ян Амос Коменски, Ж. Ж. Русо, Й. Х. Песталоци, А. Дистервег, Й. Фр. Хербарт, К. Д. Ушински, Л. Н. Толстой и др.

Технология на обучението:

Семинарните упражнения следват тематично лекциите. Провеждат се контролни работи, решава се тест, а формирането на окончателната оценка е описано в програмата.

Нормативно регламентиране на корекционно-възпитателната дейност

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образоването и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: проф. д-р Невена Филипова

e-mail: negef@abv.bg

Анотация:

Курсът по Нормативно регламентиране на корекционно-възпитателната дейност е част от специфичната подготовка на студентите – магистри в програмата „Социална превенция и консултиране“. Запознаването с нормативната база, организацията и дейността на социално-педагогическите институции, свързана с превенцията и корекционно-възпитателната работа ще позволи на бъдещите социални работници да работят активно в системата на социално-педагогическата грижа за децата. Познанието за същността и функционирането на правните норми в различните сфери на обществения живот в условията на демократичното общество с пазарна икономика, е необходимо на всеки гражданин. С още по-голяма сила това се отнася за специалистите в социално-педагогическата сфера.

Съдържание на учебната дисциплина: Социално-педагогическите институции и нормативни документи в системата за социална закрила и защита правата на децата. Закон за закрила на детето. Международни документи за правата на детето. Домовете за деца – организация и управление. Неправителствени организации за работа с деца и семейства. Нормативна уредба за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Закон за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Централна комисия за борба срещу противообществените в прояви на малолетни и непълнолетни – организация и управление. Организация и управление на местните и училищни комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Детска педагогическа стая – организация и управление. Социално-педагогически интернати – Правилник за устройството и дейността.

Технология на обучението и оценяването: Лекционният курс осигурява специализирана подготовка на студентите от магистърската програма „Консултиране и

експертни практики”, свързани със знания и умения за същността и функционирането на правните норми в различните сфери на обществения живот.

По време на лекциите се акцентира върху същността и прилагането на правно-нормативната уредба, отнасяща се до социално-педагогическата сфера. Лекционният курс е съпровождан с решаването на конкретни задачи и казуси в контекста на предвиденото учебно съдържание.

Правно възпитание

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: трети

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: проф. д-р Невена Филипова

e-mail: negef@abv.bg

Седмичен хорариум: 2+0+0

Вид на изпита: писмен

Анотация: Курсът по право възпитание е част от специфичната подготовка на студентите магистри, обучавани в програмата „Консултиране и експертни практики“. Правото и правното възпитание допринасят за развитието на социалните отношения. Познаването на същността и функционирането на правните норми в различните сфери на обществения живот в условията на демократичното общество с пазарна икономика, е необходимо на всеки гражданин. С още по-голяма сила това се отнася за специалистите в социално-педагогическата сфера.

Съдържание на учебната дисциплина: Понятие за правото. Обект и предмет на правото. Възникване, същност и характерни черти. Функции на правото. Право и нравственост. Човекът като право същество – „права на човека“ и „права на гражданина“. Естествените права на човека и правото. Обективно и субективно право. Основни положения в нормативната дейност – правни норми и нормативен акт-устройство и съдържание. Публична образователна администрация – същност и основни характеристики. Държавен служител – Закон за държавния служител. Трудови правоотношения. Друдов договор – основа за възникване на трудово правоотношение.

Технология на обучението и оценяването: Лекционният курс осигурява специализирана подготовка на студентите от магистърската програма „Консултиране и експертни практики“, свързани със знания и умения за същността и функционирането на правните норми в различните сфери на обществения живот.

По време на лекциите се акцентира върху същността и прилагането на правно-нормативната уредба, отнасяща се до социално-педагогическата сфера. Лекционният курс е съпровождан с решаването на конкретни задачи и казуси в контекста на предвиденото учебно съдържание.

Конфликти и противоречия в социално-педагогическата работа

ECTS кредити: 6

Форма на проверка на знанията: изпит

Семестър: трети

Седмичен хорариум: 2+0+0 часа

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

e-mail: balabanova_1956@abv.bg

Анотация: Учебният курс е с особена значимост в професионално – образователната програма за подготовка на кадри в областта на педагогическите специалности поради нарастващата социална роля на конфликтите във възпитателния процес и необходимостта от разработване и усвояване на стратегии за ефективното им управление и конструктивно разрешаване. Той осигурява овладяване на умения за позитивно общуване, комуникация и психо-консултативно взаимодействие, за оптимално осъществяване на контакти в различните социални сфери. Основна цел е студентите да се ориентират във факторите и детерминантите за конфликтно поведение, в тяхната същност и специфика с оглед възрастта. Важна задача е те да овладеят стратегии и техники за пълноценно и безконфликтно общуване и умения за разрешаване на възникнали конфликти в социално педагогическата сфера.

Съдържание на учебната дисциплина: Феноменология на конфликта. Конфликтна ситуация и конфликтно поведение: параметри, детерминанти, психологическа природа; Проблемът за конфликта от позицията на философията на образованието; Основи на конфликтологията в системата на подпомагащите професии; Екипност и конфликтност в съвременната социално-педагогическа работа; Транзакционен анализ на конфликта; Конфликтите в училищна среда: същност, причини, симптоми, класификация; Ранжирането на пространствената среда-възможности за ограничаване на неконструктивните конфликти; Анализ на модели; Психолого – конфликтологически аспекти на взаимоотношенията “педагог-дете”; Конфликтни ситуации и групова динамика в взаимодействието с деца и юноши, настанени в ДДЛРГ, социално-педагогически центрове, СПИ; Формиране на навици у възпитаниците за ефективно поведение в конфликтна ситуация и конструктивно разрешаване на конфликти. Етапи на преговорния процес; Игрови техники и интегрални технологии за управление на конфликти; Посредничеството-същност, функции, правила и техники; Методи за изследване на междуличностните отношения и управление на конфликтите в социално-педагогическия процес; Конфликти в сферата на управлението; Посредникът – консултант в конфликтна ситуация и семейната среда.

Технология на обучението:

Използват се следните методи на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, решаване на казуси анализ на поведение по схема, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Социалнопедагогическо консултиране и посредничество при деца и семейства в риск

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: трети

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: sneju_popova@swu.bg

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина „Социалнопедагогическо консултиране и посредничество при деца и семейства в риск“ обхваща проблематика, която е твърде актуална и значима за обществената практика. Основната идея е обучението по тази значима за бъдещите магистри по социална превенция и консултиране учебна дисциплина да бъде съобразено със ситуацията, в които попада съвременният човек в модернизиращия се свят – типични, проблемни, критични. Основната цел на обучението по дисциплината е подпомагане и стимулиране развитието на професионалната, социалната и житейската компетентност на студентите, изграждане на познание за същността, спецификата и съвременните тенденции в социалнопедагогическото консултиране и посредничество при деца и семейства в риск, както и формиране на умения за успешно ориентиране в съществуващата проблематика и вземане на конкретни решения, свързани с разрешаването на проблемни, типични и критични ситуации от социалнопедагогическата реалност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и особености на детето в риск като специфичен субект на социално-педагогическото взаимодействие; Понятие за дете в риск; Видове риск и ситуации на риск, в които може да попадне детето; Детерминанти за появата на риск при деца; Условия за поява на социално-педагогически риски; Влияние на микросредата за поява на ситуация на риск; Влияние на макросредата за поява на ситуация на риск; Институции, работещи с деца в риск; Детето в риск в социалнопедагогическите организации и образователните институции. Взаимодействие между институциите, работещи с деца в риск; Форми на социалнопедагогическа работа с децата в риск; Методи на социалнопедагогическа работа с деца в риск; Принципи на социалнопедагогическа работа с деца в риск; Превантивни модели и програми за социалнопедагогическа работа с деца в риск.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Психологическо портретиране на правонарушителя

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: трети

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образоването и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: доц. д-р Русанка П.Манчева, катедра Психология,

e-mail: r.p.mancheva@abv.bg

Седмичен хорариум: 2+0+0

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина е предназначена за студенти, обучаващи се в специалност “Педагогика” и е включена към избираемите дисциплини в учебния план на специалността към Магистърска програма „Социална превенция и консултиране“.

Курсът „Психологическо портретиране на правонарушителя“ включва теми, обосноваващи съдържанието на процеса на изготвяне на психологичен портрет на извършителите на различни престъпления. Тяхното изучаване подпомага професионалната подготовка на педагога в работата му с лица с отклоняващо се поведение.

Целите на учебната дисциплина: „Психологически профили на правонарушителя“ включват: изясняване на основните понятия и категории, с които оперира психологическото профилиране на малолетните и непълнолетни извършители на престъпления; обозначаване и разкриване на ценностите, мотивите, нагласите, целите, самооценката, комуникативния и поведенческия репертоар на различните категории правонарушители; формиране на умения за анализиране на различните типове правонарушения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет, задачи, методи и развитие на психологическото портретиране. Предметна област на психологическото портретиране. История. Съвременни аспекти на психологическото портретиране. Задачи на психологическото портретиране на правонарушителите. Историческо развитие на психологическото портретиране. Изследователски задачи на психологическото портретиране. Методи на психологическото портретиране на правонарушителите. Психологични методи за изследване на противоправната личност. Биографични и ретроспективни методи. Психологическа специфика на социализацията на непълнолетните правонарушители.

Нарушения и дефицити в социалната адаптация на непълнолетните правонарушители. Социализация и асоциализация. Психологическо портретиране на извършителите на кражби. Кражбите като правонарушения при подрастващите. Личностни характеристики на извършителите на кражби. Социално-психологични и правови характеристики на детската престъпност. Същност на детската престъпност. Личностен профил на малолетните правонарушители, извършители на различни престъпления. Психологически портрет на извършителите на насилиствени престъпления против личността. Същност на насилиствените престъпления против личността. Личностен профил на малолетните и непълнолетни правонарушители, извършители на престъпления против личността. Психологически портрет на извършителя на убийства.

Ценности, нагласи, самооценка и поведенческите модели при извършители на убийства. Личностни характеристики на мотивите за извършване на убийства. Психологически портрет на извършителя на блудствени и геронтофилски действия. Типични личностно-поведенчески механизми и свойства, които детерминират специфичната асоциална активност на извършителите на блудствени и геронтофилски действия. Психокорекция на действията на непълнолетните, извършители на блудствени и геронтофилски действия.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, решаване на казуси анализ на поведение по схема, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА НА СОЦИАЛНИЯ ПЕДАГОГ

ECTS кредити: 3.0

Проверка на знанията: изпит

Семестър: четвърти

Методическо ръководство: Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика“

е-мейл: yuliana_k@swu.bg

Седмичен хорариум: 2+0+0

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Целта на учебната дисциплина е да запознае студентите със спецификата на проявление на педагогическата етика в практиката на социалния педагог. Учебното съдържание предлага систематизиран опит от работата на социалните педагози, като особен вид професионална дейност, с присъщи ѝ идеали, ценности, морални норми и етични принципи, които имат както общи така и специфични проявления в зависимост от спецификата на дейността в конкретната социалнопедагогическа институция.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на педагогическа етика. място на етичната култура в професионалната дейност на социалния педагог. Основни етични принципи в социалнопедагогическата дейност. Морални отговорности на социалния педагог към семейството. Етични въпроси при взаимодействието с децата. Етични норми по отношение на работата със своите колеги. Етични отговорности към обществото. Етиката и ежедневието.

Технология на обучението:

Лекционният курс осигурява специализирана подготовка на студентите свързана с знания за етичните принципи и умения за работа с деца в сферата на социалнопедагогическата дейност.

Психотерапевтична педагогика

ECTS кредити: 3

Форма на проверка на знанията: изпит

Семестър: четвърти

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: доц. дн Лидия Цветанова-Чурукова, катедра „Предучилищна и начална училишна педагогика“

e-mail: churukova_lidi@abv.bg

Анотация: Психотерапевтичната педагогика е наука за спецификата на процесите на възпитание и обучение при деца и юноши с отклоняващо се от социалните и правни норми поведение, със затруднения в образователния процес. Нейното зараждане, развитие и утвърждаване може да бъде разглеждано в светлината на две взаимопроникващи се теоретични сфери - на педагогическите науки и на психотерапията. В този смисъл тя е гранична, междинна дисциплина, обосноваваща рационални подходи, методи, похвати, техники, форми за корекционно повлияване върху подрастващите.

Съдържание на учебната дисциплина: Възникване и развитие на психотерапевтичната педагогика. Научен статут. Основни принципи за психотерапевтична дейност в педагогически звена. Форми на психотерапевтично повлияяване. Психокорекционните групи в образователния процес. Същност и функции на индивидуалните и груповите форми. Групи за тренинг на умения. Групи за среща. Психотерапевтични методи, похвати и техники за профилактика и терапия на отклоняващото се поведение. Психоанализа и психоаналитични техники в социално-педагогическата дейност. Роля и значение на транзакционния анализ за профилактика и терапия на асоциалното и антисоциалното поведение. Роля и значение на катарзиса, сугестивната и рационалната психотерапия в корективната социално-педагогическата работа. Поведенческа терапия. Роля и значение на арттерапията в социално-педагогическата работа. Позитивна семейна психотерапия.

Технология на обучението: В обучението се използват, както традиционно установени, така и интерактивни методи (мултимедийни презентации, филми, казуси и др.) Изпитната оценка се оформя на база успешно положен писмен изпит или защита на учебно портфолио чрез използване на информационни технологии.

Училище за родители

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: четвърти

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Седмичен хорариум: 2+0+0

Вид на изпита: писмен

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: sneju_popova@swu.bg

Анотация:

Чрез обучението по тази учебна дисциплина се повишава интереса на бъдещите магистри по социална превенция и консултиране към визирваната проблематика и се съдейства за тяхното активизиране в процеса на собственото им личностно и професионално развитие; подпомага се изграждането на личностна готовност за ефективно изпълнение на професионалните задачи и успешно справяне с конфликтни и стресови ситуации, решаване на конкретни проблеми, свързани със спецификата на бъдещото професионално ежедневие; стимулира се изграждането на мобилна и гъвкава нагласа към многообразни поведенчески модели, които детерминират ефективното и успешно изпълнение на конкретните професионални задачи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и специфика на „Училище за родители“; Терминологични и концептуални уточнения; Функционално предназначение и съдържателна насоченост на „Училище за родители“; Основни теоретични модели; Визия за ефективността на модела „Училище за родители“; Модел за ефективно функциониране на „Училище за родители“.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Музикотерапия

ECTS кредити: 3

Форма на проверка на знанията: изпит

Семестър: четвърти

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Николина Кротова, катедра „Музика“

Email: nina_kroteva@swu.bg

Седмичен хорариум: 2+0+0 часа

Вид на изпита: писмен

Анотация: Обучението по учебната дисциплина има за цел да запознае студентите с ролята и мястото на видовете музика, която биха могли да използват в различни моменти от педагогическата си дейност. Лекционният курс дава сведения за миналото и настоящето на музикотерапията като наука, за предмета, обекта и задачите които си

поставя. Запознава студентите с музиката като вид изкуство и въздействието й върху социума. Той е и с конкретна практическа насоченост, съобразно квалификационната характеристика на студентите. Всяка тема се илюстрира с подходящи музикални образци.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на музикотерапията като наука, Генезис на музикалната терапия, Съвременни постановки за необходимостта от Музикотерапия, Видове музикотерапия, Основни принципи при прилагането на терапия с музика, Слушане и възприемане на музика - важен дял от музикотерапевтична дейност, Музикалноизразни средства и тяхното влияние върху човешката психика, Ерготропна и трофотропна музика - обща характеристика, Методи при използването на рецептивната музикална те-рапия, Активна музикотерапия - вокална и инструментална, Музикалните импровизации - част от активната психотерапевтична дейност. Индивидуални и амсамблови импровизации, Някои заболявания и възможности за използване на музиката с терапевтична цел, Музикални "рецепти". Прослушване и анализиране на образци използвани в практиката.

Технология на обучението:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, решаване на казуси анализ на поведение по схема, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.